

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni — Rieżami tal-Politika Kummerċjali – Politika Kummerċjali Miftuħa, Sostenibbli u Assertiva”

(COM(2021) 66 final)

(2021/C 374/12)

Relatur: **Timo VUORI**

Korelatur: **Christophe QUAREZ**

Konsultazzjoni	Kummissjoni Ewropea, 26.3.2021
Baži legali	Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni għar-Relazzjonijiet Esterni
Adottata fis-sezzjoni	16.6.2021
Adottata fil-plenarja	8.7.2021
Sessjoni plenarja Nru	562
Riżultat tal-votazzjoni	
(favur/kontra/astensjonijiet)	208/2/1

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. **Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) jilqa’ t-tnedija tal-istrategija l-għdida tal-politika kummerċjali tal-UE.** Minbarra l-pandemija globali, hemm opportunitajiet u riskji relatati mal-kummerċ dinji u l-ekonomija Ewropea. Dan huwa l-mument xieraq li nikkunsidraw mill-għdid ir-regoli kummerċjali globali u tal-UE. Biex tfassal l-għodod it-tajba, jehtieg li l-UE l-ewwel tanalizza u tikkwantifika t-tidbiliet kummerċjali, billi tagħmel distinzjoni bejn tidbiliet temporanji u dawk relatati mal-COVID-19 u tidbiliet permanenti.

1.2. **Il-KESE jappoġġja l-prinċipju tal-promozzjoni ta’ politika kummerċjali “miftuħa, strategika u assertiva”** bhala mod kif jittejjeb l-aċċess għas-suq u jinkisbu kundizzjonijiet ekwivalenti ta’ kompetizzjoni. Fil-prattika, din trid jixpruna t-tkabbir sostenibbli, il-kompetittività, impjiegi decenti u għazliet aħjar tal-konsumatur fl-Ewropa. L-iżvilupp ekonomiku pozzittiv jehtieg taħlita soda ta’ politiki esterni u interni. Il-politika kummerċjali hija parti waħda biss mis-soluzzjoni ⁽¹⁾.

1.3. Il-KESE jaqbel li **l-immodernizzar tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO) hija l-prijorità ewlenija, minhabba r-rwol ċentrali tagħha fit-twettiq ta’ matrici multilaterali effettiva** għal agenda kummerċjali moderna li tinkludi kwistjonijiet ambjentali u soċjali. Għalhekk, l-UE għandha tmexxi riformi ambizzjużi tad-WTO u tippromovi agenda moderna tad-WTO, u li telimina kull tabù (jiġifieri l-aspetti soċjali tal-kummerċ) u tindirizza l-isfidi attwali u futuri b’mod sostenibbli. Biex jagħmel dan, il-KESE jstieden lill-UE u lill-Istati Membri tagħha biex jidhlu f’kooperazzjoni strategika ma’ msieħba kummerċjali ewlenin dwar kwistjonijiet multilaterali prijoritarji ⁽²⁾.

1.4. **Il-KESE jqis li l-UE għandha tippromovi sistemi u standards kummerċjali multilaterali u bilaterali aħjar** relatati mal-isfidi tat-tidbil fil-klima u dak soċjali, l-agrikoltura, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, id-digitalizzazzjoni fil-qasam ekonomiku u dak tat-taxxa, il-harsien tal-ambjent, il-bijodiversità, l-ekonomija ċirkolari u s-sigurtà tas-saħħa ⁽³⁾.

⁽¹⁾ ĠU C 364, 28.10.2020, p. 108; ĠU C 47, 11.2.2020, p. 38.

⁽²⁾ ĠU C 364, 28.10.2020, p. 53.

⁽³⁾ ĠU C 364, 28.10.2020, p. 37.

1.5. **Il-KESE ilu jitlob li s-sostenibbiltà tkun wahda mill-ixprunaturi tal-politika kummerċjali, minhabba r-rwol ewlieni li jista' jkollu l-kummerċ biex jinkisbu l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) tan-NU.** Għalhekk jilqa' l-enfasi li tagħmel il-politika kummerċjali tal-UE fuq is-sostenibbiltà u l-fatt li l-Ftehim ta' Pariġi sar element essenzjali ta' ftehimiet futuri dwar il-kummerċ u l-investment. Il-KESE jtenni t-talba tiegħu li dan il-karattru essenzjali jiġi estiż għall-konvenzjonijiet fundamentali tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO) ⁽⁴⁾.

1.6. **Il-KESE jitlob tishih ambizzjuż tal-kapitoli dwar il-kummerċ u l-iżvilupp sostenibbli u l-infurzar effettiv tagħhom fil-ftehimiet bilaterali dwar il-kummerċ u l-investment tal-UE.** Ir-rieżami li jmiss tal-kapitoli dwar il-kummerċ u l-iżvilupp sostenibbli ⁽⁵⁾ huwa parti integrali mill-istrategija kummerċjali tal-UE.

1.7. **Il-KESE jappoġġja bis-shih it-tishih tas-sostenibbiltà fil-ktajjen tal-valur globali ⁽⁶⁾.** Il-politika kummerċjali tal-UE trid tappoġġja l-hidma internazzjonali dwar il-kisba ta' kundizzjonijiet ekwi fil-ktajjen tal-provvista globali billi jiġu żviluppati strumenti kontra l-korruzzjoni u l-ksur tad-drittijiet ambjentali, tax-xogħol, dawk soċjali u tal-bniedem. Il-KESE jqis li l-UE trid tiżviluppa leġislazzjoni ambizzjuża tal-UE, pereżempju, dwar id-diligenza dovuta fil-ktajjen tal-provvista u dwar is-sostenibbiltà fl-akkwist pubbliku.

1.8. **Il-KESE jiddispyaċih dwar in-nuqqas ta' referenza għar-rwol kruċjali tas-soċjetà ċivili fil-kummerċ, u jenfasizza l-htieġa li tinghata spinta lill-kooperazzjoni mas-soċjetà ċivili, mill-fażi tal-abbozzar tal-ghodod u l-ftehimiet kummerċjali sa dik tal-monitoraġġ tagħhom.** Huwa jappella għar-riintegrazzjoni tal-grupp ta' esperti dwar il-ftehimiet ta' kummerċ hieles li pprova kontribut profond u regolari, bla paragun u tant meħtieġ dwar kwistjonijiet kummerċjali speċifiċi. Jenfasizza wkoll il-htieġa li jissahħu l-gruppi konsultattivi domestiċi, li huma pilastru essenzjali ta' monitoraġġ istituzzjonali tal-ftehimiet ta' kummerċ hieles moderni.

1.9. **Il-KESE jinnota li l-UE trid tifhem ahjar l-importanza tal-ktajjen tal-valur globali u l-impatt tagħhom fuq il-kumpaniji u n-nies.** Id-diversifikazzjoni tas-sorsi tal-provvista tista' tkun għodda ta' reżiljenza aktar effettiva mir-restrizzjoni tagħhom. It-twaqqif ta' mekkaniżmi ta' monitoraġġ biex tiġi evitata l-konċentrazzjoni ta' sorsi ta' provvista fil-livell tal-kumpaniji u fl-akkwist pubbliku jgħin ukoll.

1.10. **Il-KESE jappoġġja t-tishih tar-reżiljenza tal-ktajjen tal-valur, b'mod partikolari permezz tas-sostenibbiltà tagħhom.** L-ekonomija tal-UE tiddependi mill-ktajjen tal-provvista globali u "l-awtonomija tal-UE" trid tirrifletti din ir-realtà. Il-kriżi tal-COVID-19 uriet il-htieġa li tissahħaħ l-awtonomija tal-UE f'oqsma kritiċi u strateġiċi u huwa importanti li l-UE l-ewwel tevalwa l-vulnerabbiltajiet tagħha. Il-KESE jappoġġja l-hidma tal-UE dwar diligenza dovuta obbligatorja fil-ktajjen tal-provvista, bhala mezz biex tissahħaħ ir-reżiljenza tagħhom, u b'hekk il-kumpaniji jiġu meġhuna jidentifikaw ir-riskji marbuta mal-istandards soċjali u ambjentali. F'dan il-kuntest, il-KESE jappoġġja l-hidma biex jiġi stabbilit trattat għdid tan-NU dwar in-negozju u d-drittijiet tal-bniedem u konvenzjoni tal-ILO dwar ix-xogħol decenti fil-ktajjen tal-provvista globali ⁽⁷⁾.

1.11. **Il-KESE jenfasizza l-importanza li jittiehed vantaġġ minn firxa wiesgħa ta' ftehimiet ta' kummerċ hieles tal-UE li jirriflettu l-valuri tal-UE u l-istandards internazzjonali.** Meta d-WTO ma tkunx tista' taġixxi jew tissodisfa bis-shih l-interessi tal-UE, l-UE għandha sserrah fuq dawn il-ftehimiet ma' ekonomiji ewlenin u emergenti fil-kummerċ internazzjonali. Minkejja li għandu network wiesa', aktar minn 60 % tal-kummerċ estern tal-UE għadu jsehh barra mill-ftehimiet preferenzjali, abbażi tar-regoli ġenerali tad-WTO.

1.12. **Il-KESE jistieden lill-UE tiżgura ftehimiet ta' kummerċ hieles ambizzjużi tal-UE mal-imsieħba kummerċjali b'mod partikolari fl-Asja u l-Amerka.** Fil-bini ta' shubijiet strateġiċi mal-pajjiżi ġirien u tat-tkabbir tal-UE, inklużi l-pajjiżi Mediterranji u Afrikani, il-KESE jenfasizza l-importanza strateġika li jiġu approfonditi s-shubijiet, b'mod partikolari mal-Istati Uniti tal-Amerka. Barra minn hekk, l-UE trid tkompli tejjeb ir-relazzjonijiet kummerċjali u tikseb kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni mal-Asja u l-Amerka Latina.

1.13. **Il-KESE jinnota li l-UE trid tiżgura proċess aktar faċli bejn in-negozjar u r-ratifika tal-ftehimiet kummerċjali u ta' investment tal-UE għall-fini tar-reputazzjoni tal-UE bhala msieħeb kummerċjali.** Sa mill-bidu tal-mandat u matul in-negozjati ⁽⁸⁾, il-Kummissjoni għandha timpenja ruhha mal-Parlament Ewropew u s-soċjetà ċivili, b'mod partikolari permezz tal-KESE, biex tqis u tindirizza t-thassib u, b'hekk, tiżgura proċessi ta' ratifika aktar faċli.

⁽⁴⁾ ĠU C 129, 11.4.2018, p. 27.

⁽⁵⁾ F'Settembru 2021 għandha tiġi adottata Opinjoni fuq inizjattiva proprja dwar dan (REX/535).

⁽⁶⁾ ĠU C 429, 11.12.2020, p. 197.

⁽⁷⁾ ĠU C 97, 24.3.2020, p. 9.

⁽⁸⁾ Fil-bidu tal-2022 għandha tiġi adottata Opinjoni fuq inizjattiva proprja dwar dan (REX/536).

1.14. **Il-KESE jilqa' l-azzjonijiet konkreti għall-implimentazzjoni, l-avvanz u l-iżgurar ta' implimentazzjoni effettiva tal-ftehimiet ta' kummerċ hieles eżistenti tal-UE.** Dawn huma għodda siewja għall-UE biex jiġi appoġġjat il-fluss tal-oġġetti u s-servizzi fil-ktajjen tal-provvista globali u biex tiġi ggarantita reżiljenza aħjar għall-UE. L-Uffiċjal Kap tal-Infurzar għall-Kummerċ għandu jagħti spinta lill-konsistenza tal-implimentazzjoni u l-infurzar tal-ftehimiet tal-UE u tad-WTO, inklużi l-kapitoli dwar il-kummerċ u l-iżvilupp sostenibbli.

1.15. **Il-KESE jilqa' l-fatt li l-UE tkun assertiva hija u tiddefendi b'mod unilaterali l-valuri u l-impenji kummerċjali proprji, meta l-għażliet l-oħra jonqsu milli jagħmlu dan.** L-UE għandha tqis ukoll il-konsegwenzi politici u ekonomiċi kollha possibbli ta' tali deċizjonijiet.

1.16. **Il-KESE jappoġġja l-użu kontinwu tal-UE tal-ghajnuna għall-kummerċ biex tgħin lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw jimplementaw ftehimiet kummerċjali u jappoġġjaw il-konformità mar-regoli u l-istandards, b'mod partikolari dawk relatati mal-iżvilupp sostenibbli.**

1.17. **Il-KESE jishaq fuq il-htieġa li jiġu ggarantiti kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni għas-settur agrikolu Ewropew.** Il-prodotti agrikoli Ewropej għandu jkollhom aċċess aħjar għas-suq ta' pajjiżi terzi u l-prodotti importati b'mod reċiproku minn pajjiżi terzi jridu jilhqgħu l-istandards Ewropej dwar is-sostenibbiltà u s-sikurezza tal-ikel. L-ftehimiet ta' kummerċ hieles tal-UE jridu jirrispettaw id-dispożizzjonijiet sanitarji u fitosanitarji (SPS) tal-UE u jirrispettaw il-prinċipju ta' prekawzjoni ⁽⁹⁾.

1.18. **Il-KESE jilqa' l-enfasi speċjali li titpoġġja fuq l-intrapriżi ż-żgħar u ta' daqs medju (SMEs) fil-politika kummerċjali l-għdida, fil-livelli kollha ⁽¹⁰⁾.** Huwa jtenni l-appell tiegħu biex isiru sforzi akbar sabiex jiġi kkomunikat l-impatt tal-kummerċ internazzjonali fuq in-negozji u n-nies.

2. Kummenti generali

2.1. Il-KESE jilqa' t-talba tal-Kummissjoni għal skambju ta' fehmiet u ideat dwar kif tista' tiġi żgurata politika kummerċjali għdida tal-UE għan-negozji u n-nies. Huwa jaqbel b'mod partikolari mal-urġenza ta' dan ir-rieżami minhabba r-rwol konkret li l-kummerċ jista' jkollu fl-irkupru mill-pandemija tal-COVID-19. Il-kummerċ huwa prijorità għall-KESE u huwa għalhekk li kkontribwixxa b'mod estensiv għall-konsultazzjoni pubblika wiesgħa ⁽¹¹⁾.

2.2. Il-kummerċ internazzjonali huwa vitali għall-ekonomija Ewropea u għall-poplu tagħha. Dan jappoġġja aktar minn 35 miljun impjeg fl-UE, li 45 % minnhom jiddependu minn investimenti barranin u l-SMEs jirrappreżentaw aktar minn 85 % tal-esportaturi kollha tal-UE. Il-kummerċ internazzjonali jikkostitwixxi 43 % tal-prodott domestiku gross tal-UE. Is-suq uniku tal-UE b'450 miljun konsumatur u PDG per capita ta' EUR 25 000 jagħmlu lill-UE l-akbar suq tal-konsumatur u wieħed attraenti fil-livell globali. L-UE hija l-mexxejja globali fil-kummerċ agroalimentari u msieħba kummerċjali ewlenija għal aktar minn 80 pajjiż. Kollox ma' kollox, dan jagħmel lill-UE l-akbar kummerċjant internazzjonali. L-ekonomija tal-UE hija integrata fil-fond mal-bqija tad-dinja.

L-importanza ta' kummerċ internazzjonali miftuh u inklużiv għall-ekonomija u ċ-ċittadini Ewropej

2.3. Il-KESE jappoġġja l-fatt li l-UE tkompli bil-missjoni primarja tal-politika kummerċjali tagħha: li tiftaħ is-swieq għall-oġġetti, is-servizzi, l-investment u l-akkwist pubbliku Ewropej, tnaqqas u telimina l-ostakli kummerċjali mhux ġustifikati fpajjiżi terzi, u tikseb kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni billi tadotta sistemi kummerċjali internazzjonali u bilaterali. Barra minn hekk, il-KESE jqis li huwa essenzjali li l-politika kummerċjali tippromovi l-valuri tal-UE u l-istandards internazzjonali, tagħti spinta lill-iżvilupp sostenibbli, tiġġieled it-tibdil fil-klima, u ssahħa is-sigurtà.

2.4. Il-KESE huwa sodisfatt li l-istrategija kummerċjali twieġeb għat-thassib ta' xi partijiet interessati li tqajjem waqt il-konsultazzjoni pubblika. Madankollu, ma tinkludix riflessjonijiet dwar kif jista' jittejjeb l-involvement tas-soċjetà civili fil-politika kummerċjali ⁽¹²⁾. Il-KESE jenfasizza l-htieġa ta' kooperazzjoni kontinwa mas-soċjetà civili fil-livell nazzjonali u tal-UE, lil hinn mir-rieżami tad-Djalogu stabbilit mas-Soċjetà Civili, biex jiġi żgurat li l-politika kummerċjali żżid il-valur fil-ħajja tagħna ta' kuljum.

⁽⁹⁾ ĠU C 429, 11.12.2020, p. 66.

⁽¹⁰⁾ ĠU C 429, 11.12.2020, p. 210.

⁽¹¹⁾ EESC Follow-up Committee on International Trade contribution to Trade policy review (Il-kontribut tal-Kumitat ta' Segwitu tal-KESE dwar il-Kummerċ Internazzjonali għar-rieżami tal-politika kummerċjali), Settembru 2020 (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽¹²⁾ Fil-bidu tal-2022 għandha tiġi adottata Opinjoni fuq inizjattiva proprja dwar dan (REX/536).

2.5. Il-kriżi tal-COVID-19 enfasizzat il-vulnerabbiltajiet fis-sistema kummerċjali globali u tal-haddiema fil-ktajjen tal-provvista ⁽¹³⁾ meta ffaċċjati minn kriżi tas-saħħa. It-telf tal-kontroll tal-ktajjen tal-valur u d-dipendenza industrijali tal-UE li harġet fid-dieher qajmu mistoqsijiet dwar ir-rabtiet bejn is-saħħa u l-kummerċ.

3. Kummenti speċjali

L-użu ta' "awtonomija strateġika miftuħa" b'mod għaqli

3.1. Il-KESE jappoġġja l-idea tal-awtonomija strateġika miftuħa tal-UE. L-UE jrid ikollha approċċ strateġiku biex iżzomm il-ftuħ u kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni permezz ta' politiki moderni tal-UE dwar il-kummerċ u l-investiment. Għandha tippromovi kummerċ miftuħ u ġust ibbażat fuq ir-regoli u tipproteġi n-negożji, il-haddiema u l-konsumaturi minn kwalunkwe prattika kummerċjali ingusta.

3.2. It-tishih tar-reżiljenza u s-sostenibbiltà hija għażla strateġika għall-UE. Il-bilanċ it-tajeb irid jinstab bejn il-ftuħ u l-awtonomija tal-ekonomija Ewropea. Ir-reżiljenza se tinkiseb biss permezz tas-sostenibbiltà.

Fehim aħjar tat-titjib tar-reżiljenza u s-sostenibbiltà għall-ktajjen tal-valur

3.3. Il-politika kummerċjali tal-UE jista' jkollha rwol kruċjali fl-irkupru ta' wara l-COVID-19, minhabba l-integrazzjoni profonda tal-ekonomija tagħna fil-ktajjen tal-valur globali.

3.4. L-UE trid tevalwa bir-reqqa d-dipendenza tagħha mid-dinja u l-ktajjen tal-provvista globali. L-importazzjonijiet jistgħu joffru reżiljenza billi jiddiversifikaw is-sorsi tal-provvista ⁽¹⁴⁾.

3.5. Hemm bżonn li jittejjbu l-koordinazzjoni u r-reżiljenza fil-livell multilaterali, b'mod partikolari fin-Nazzjonijiet Uniti, inklużi l-ILO, id-WTO u l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD). Pereżempju, l-UE trid tagħmel użu aħjar mill-istrumenti internazzjonali bħad-Dikjarazzjoni tal-ILO dwar l-Intrapriżi Multinazzjonali ⁽¹⁵⁾ jew l-indikaturi l-godda tal-kwalitajiet tal-investimenti diretti barranin tal-OECD dwar l-impatti tal-iżvilupp sostenibbli ⁽¹⁶⁾. L-UE trid tappoġġja l-espansjoni tal-Ftehim Farmaċewtiku tad-WTO billi tinkludi aktar prodotti u pajjiżi. Barra minn hekk, għandha titkompla l-liberalizzazzjoni tal-kummerċ fit-teknoloġija u l-prodotti tal-kura tas-saħħa.

3.6. L-UE se tibqa' tiddependi mill-importazzjonijiet ta' diversi oġġetti u servizzi, minn materja prima sa teknoloġija avvanzata. Huwa kruċjali li jiġi żgurat li s-suq tal-UE jibqa' miftuħ. Fl-ekonomija diġitali, l-UE trid tappoġġja "sovraniżat teknoloġika intelliġenti" li fiha l-kummerċ diġitali jippermetti fluss bla xkiel ta' innovazzjonijiet u oġġetti u servizzi ta' teknoloġija avvanzata filwaqt li jiġu protetti l-valuri u l-istandards Ewropej fir-rigward tal-privatezza tad-data u ċ-ċibersigurtà.

3.7. L-UE tista' tappoġġja r-rilokalizzazzjoni tal-produzzjoni fl-Ewropa billi tohloq ambjent kummerċjali aħjar għall-investimenti, l-innovazzjoni u l-produzzjoni. Id-diversifikazzjoni tal-ktajjen tal-provvista tista' tkun pass importanti biex tissaħħah ir-reżiljenza. Għalhekk, l-UE trid tappoġġja lill-kumpaniji fid-deċiżjonijiet kummerċjali tagħhom billi tipprovdi kundizzjonijiet kummerċjali sodi u ġusti permezz ta' ftehimiet ta' kummerċ hieles bilaterali tal-UE u s-suq uniku tal-UE.

⁽¹³⁾ ĠU C 429, 11.12.2020, p. 197.

⁽¹⁴⁾ Dokument Okkażjonali 06/2020 taċ-Ċentru Ewropew għall-Ekonomija Politika Internazzjonali (ECIPE) Globalization Comes to the Rescue: How Dependency Makes Us More Resilient (Il-globalizzazzjoni ssalva; kif id-dipendenza tagħmilna aktar reżiljenti) (mhux disponibbli bil-Malti); Rapport ta' Kammers Kollegium dwar Improving Economic Resilience Through Trade (Intejbu r-reżiljenza ekonomika permezz tal-kummerċ), 2020 (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽¹⁵⁾ Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy (MNE Declaration) (2017) (Dikjarazzjoni Tripartitika dwar il-Prinċipji li Jikkonċernaw l-Intrapriżi Multinazzjonali u l-Politika Soċjali) (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽¹⁶⁾ <https://www.oecd.org/investment/fdi-qualities-indicators.htm>

Il-htieġa ta' riforma tad-WTO u regoli globali għal globalizzazzjoni aktar sostenibbli u aktar ġusta

3.8. Il-KESE jappoġġja r-rwol attiv tal-UE fit-tfassil tar-regoli globali⁽¹⁷⁾. L-2021 tista' tkun punt ta' bidla għall-governanza kummerċjali u għaldaqstant il-KESE jappoġġja l-impenji tal-UE għas-sistema kummerċjali multilaterali miftuħa u bbażata fuq ir-regoli b'WTO riformata⁽¹⁸⁾. L-UE u l-Istati Membri tagħha jridu jużaw l-influwenza tagħhom u jinvolvu ruħhom b'mod proattiv, billi jiffurmaw alleanzi strateġiċi ma' msieħba tal-istess fehma, biex jiżguraw li r-rispett għall-istandards internazzjonali tax-xogħol, kif stabbiliti u mmonitorjati mill-ILO, jagħmel parti mid-dibattitu dwar ir-riforma tad-WTO. Bħala eżempju pożittiv u opportunità biex tissaħħah din ir-rikonsiderazzjoni ambizzjuża, il-KESE jilqa' l-proposta biex tiġi indirizzata l-problema globali tax-xogħol furzat fuq il-bastimenti tas-sajd li tressqet dan l-aħħar mill-Istati Uniti fin-negozjati li għaddejjin bhalissa tad-WTO dwar is-sussidji tas-sajd⁽¹⁹⁾.

Modi għall-promozzjoni tat-tranzizzjoni ekoloġika bi ktajjen tal-valur responsabbli u sostenibbli

3.9. Il-politika kummerċjali tal-UE għandha tkun konformi mal-politika tal-UE dwar il-Patt Ekoloġiku, inklużi rekwiżiti godda dwar it-tranzizzjoni diġitali, dik ekoloġika u dik ġusta. Għalhekk, huwa importanti li jsiru thejijiet għal strumenti godda, bħall-Mekkanizmu ta' Aġġustament tal-Karbonju fil-Fruntiera, li jridu jkunu kompatibbli mar-regoli tad-WTO, effettivi fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima u utli għall-kompetittività tal-industrija tal-UE⁽²⁰⁾. Il-KESE jappoġġja t-tnedija ta' djalogu ma' pajjiżi mhux tal-UE u ma' msieħba kummerċjali ewlenin bħall-Istati Uniti u ċ-Ċina⁽²¹⁾.

3.10. Il-ktajjen tal-provvista globali huma elementi essenzjali tal-kummerċ internazzjonali u l-ekonomija. Huma kumplessi, diversi u frammentati bl-opportunitajiet u r-riskji kollha assoċjati. Il-KESE jistieden lill-UE tigbor aktar data dwar l-impatti pożittivi u negattivi tal-ktajjen tal-provvista globali għall-UE⁽²²⁾.

It-teħid ta' vantaġġ mill-impatt regolatorju tal-UE

3.11. L-UE hija l-akbar attur dinji fil-qasam tal-kummerċ tas-servizzi. Il-politika kummerċjali tal-UE tista' tappoġġja ambjent kummerċjali globali bħal dan li fih il-fornituri ta' servizzi tal-UE jistgħu jikbru, jinnovaw u jikkompetu. Il-kummerċ diġitali huwa importanti fil-livell globali, b'mod partikolari minhabba bidliet ikkawżati mill-COVID-19. L-UE għandha tfitteż ftehim rapidu u ambizzjuż tad-WTO dwar il-kummerċ diġitali.

3.12. Il-politika kummerċjali tal-UE għandha tikkomplementa l-azzjonijiet meħuda f'organizzazzjonijiet regolatorji internazzjonali oħra, bħall-hidma tal-OECD dwar sistemi ekonomiċi u tat-taxxa. Għandha tappoġġja l-istabbiliment ta' sistemi ta' kooperazzjoni effettivi bejn l-awtoritajiet tat-taxxa, tal-infurzar tal-liġi u dawk ġudizzjarji fil-pajjiżi msieħba.

3.13. L-istrategija tal-UE għandha tttimizza l-kapaċità tal-UE biex tattiva l-istrumenti unilaterali, bilaterali u multilaterali kollha tagħha: in-natura vinkolanti tal-kapitoli dwar l-iżvilupp sostenibbli tal-ftehimiet kummerċjali u ta' investment, l-istrumenti għad-difiża tal-kummerċ, l-iffiltrar tal-investment barrani, il-ġlieda kontra l-ostakli kummerċjali, ir-riferiment lill-korp għas-soluzzjoni tat-tilwim tad-WTO jew il-mekkanizmi għall-konsultazzjoni u s-soluzzjoni tat-tilwim fi ftehimiet kummerċjali bilaterali.

3.14. L-UE għandha bżonn strumenti effettivi għad-difiża tal-kummerċ: perjodi iqsar għall-impożizzjoni ta' miżuri proviżorji, piż investigattiv ehfef għall-industriji tal-UE u strumenti aktar b'saħħithom għas-sussidji barranin. L-UE tista' tikkunsidra għodda ad hoc, lil hinn mir-Regolament dwar l-Infurzar, li tippermetti l-aġġustament tal-kundizzjonijiet tal-aċċess għas-suq, fejn ma jkun hemm l-ebda obbligu reciproku, jekk il-prattiki jagħmlu ħsara sinifikanti lill-interessi kummerċjali tal-UE.

3.15. Il-pajjiżi msieħba godda tal-ftehim ta' kummerċ hieles tal-UE għandhom juru li huma jikkonformaw bis-siħ mal-konvenzjonijiet fundamentali tal-ILO bħala prekundizzjoni għall-konkluzjoni ta' ftehim kummerċjali. Dawn il-konvenzjonijiet iridu jkunu element essenzjali ta' kwalunkwe ftehim ta' kummerċ hieles. Jekk pajjiż imsieheb ma jkunx irrattifika jew ma jkunx implimenta b'mod adatt dawn il-konvenzjonijiet, jew ma jkunx wera livell ekwivalenti ta'

⁽¹⁷⁾ ĠU C 364, 28.10.2020, p. 53.

⁽¹⁸⁾ ĠU C 159, 10.5.2019, p. 15.

⁽¹⁹⁾ The Use of Forced Labor on Fishing Vessels, Submission of the United States to the WTO, (Ix-xogħol furzat fuq il-bastimenti tas-sajd. Il-proposta tal-Istati Uniti lid-WTO) (mhux disponibbli bil-Malti), 26 ta' Mejju 2021, <https://ustr.gov/sites/default/files/IssueAreas/Trade%20Organizations/WTO/US.Proposal.Forced.Labor.26May2021.final%5B2%5D.pdf>

⁽²⁰⁾ ĠU C 429, 11.12.2020, p. 122; Opinjoni li jmiss NAT/834 dwar il-Mekkanizmu ta' Aġġustament tal-Karbonju fil-Fruntieri.

⁽²¹⁾ ĠU C 364, 28.10.2020, p. 37.

⁽²²⁾ ĠU C 429, 11.12.2020, p. 197.

protezzjoni, il-KESE jitlob li jitwaqqa pjan direzzjonali vinkolanti u infurzabbli għar-ratiffika bl-assistenza teknika tal-ILO. Il-pjan direzzjonali għandu jkun parti mill-kapitoli dwar il-kummerċ u l-iżvilupp sostenibbli biex jiġi żgurat li dawn l-obbligi jiġu ssodisfati fil-hin.

3.16. Barra minn hekk, kull ftehim ta' kummerċ hieles tal-UE jrid ikun ibbażat fuq politika ta' evalwazzjoni tal-UE aktar effettiva, li ttejjeb il-valutazzjonijiet tal-impatti ekonomiċi u tas-sostenibbiltà u l-evalwazzjoni ex post tal-ftehim wara hames snin ⁽²³⁾. Din il-politika trid tippredvi miżuri kompensatorji biex jittaffew l-effetti negattivi potenzjali. Fl-aħhar nett, l-UE trid issaħħah u tuża ahjar l-istrumenti tagħha biex jiġu żgurati l-kundizzjonijiet għal kompetizzjoni ġusta ma' pajjiżi mhux tal-UE.

3.17. L-akkwist pubbliku tal-UE għandu jkun miftuħ biss għal kumpaniji minn pajjiżi li jikkonformaw mal-konvenzjonijiet ewlenin tal-ILO u l-Ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima. L-UE fethet l-akkwist pubbliku tagħha għal pajjiżi mhux tal-UE, u hafna minnhom għadhom ma rreċiprokawx. Dan jagħmel hsara lill-kumpaniji Ewropej. Huwa essenzjali li jiġi ffinalizzat ir-regolament dwar strument ta' akkwist pubbliku internazzjonali biex tissaħħah il-pożizzjoni tal-UE. Il-ftehimiet ta' kummerċ hieles tal-UE għandhom jippromovu l-ahjar prattiki dwar kif għandhom jiġu inklużi kriterji ambjentali u soċjali fl-akkwist pubbliku ⁽²⁴⁾.

3.18. L-UE trid tkompli tuża l-ghajnuna għall-kummerċ tagħha biex tgħin lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw jimplementaw ftehimiet kummerċjali u jappoġġjaw il-konformità mar-regoli u l-istandards, b'mod partikolari dawk relatati mal-iżvilupp sostenibbli. Għandha tibni relazzjoni ekonomika ġusta u għanja bejn l-UE u l-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex jitnaqqas il-faqar u jinholqu impjiegi decenti. Jehtieg li tibni rabta aktar b'saħħitha bejn l-aċċess preferenzjali u l-konformità mal-istandards internazzjonali, bħad-drittijiet tax-xogħol u tal-bniedem.

Brussell, it-8 ta' Lulju 2021.

Christa SCHWENG
Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew

⁽²³⁾ ĠU C 47, 11.2.2020, p. 38.

⁽²⁴⁾ ĠU C 429, 11.12.2020, p. 197.